11.Sınıf COĞRAFYA 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 1 (Tarım): Türkiye ekonomisinde tarım sektörünün Cumhuriyetin ilk yıllarındaki payı ile günümüzdeki payını karşılaştırınız. Tarımın GSYH (Gayrisafi Yurt İçi Hasıla) içindeki payının azalması, tarımsal üretimin azaldığı anlamına mı gelir? Çıkarım yaparak açıklayınız. **Cevap:** Cumhuriyetin ilk yıllarında tarımın payı %40'ın üzerindeyken günümüzde %7 civarındadır. Bu payın azalması üretimin azaldığı anlamına gelmez; aksine sanayi ve hizmet sektörlerinin çok daha hızlı büyüdüğünü ve Türkiye ekonomisinin yapısal bir dönüşüm geçirdiğini gösterir. Modern yöntemlerle (intensif) birim alandan alınan verim aslında artmıştır.

Soru 2 (Tarım): Türkiye'de tarımı destekleyen kuruluşlardan (Ziraat Bankası, TMO, Tarım Satış Kooperatifleri vb.) üç tanesinin çiftçiye ve ülke ekonomisine katkılarını açıklayınız. **Cevap:** Ziraat Bankası düşük faizli kredi sağlayarak sermaye ihtiyacını karşılar. TMO (Toprak Mahsulleri Ofisi) taban fiyat belirleyerek çiftçinin ürününü korur ve piyasa dengesini sağlar. Tarım Satış Kooperatifleri ise ürünlerin pazarlanması ve işlenmesi aşamasında çiftçiye destek olur.

Soru 3 (Madenler): Türkiye'nin "Bor Mineralleri" ve "Demir" madenlerinin dağılışını ve ekonomideki önemini açıklayınız. Bor madeninin dünya rezervlerindeki yerini belirtiniz. **Cevap:** Bor; Balıkesir (Bigadiç), Kütahya (Emet) ve Eskişehir (Kırka) çevresinde yoğunlaşmıştır. Dünya rezervlerinin %70'inden fazlası Türkiye'dedir ve havacılıktan cama kadar birçok sanayi kolunda kullanılır. Demir ise Sivas (Divriği) ve Malatya (Hekimhan) çevresinden çıkarılır; ağır sanayinin temel ham maddesidir.

Soru 4 (Enerji Kaynakları): Türkiye'nin enerji üretiminde "Yerli ve Yenilenebilir Kaynakların" (Güneş, Rüzgar, Jeotermal) payının artırılmasının, dış ticaret açığı ve enerji güvenliği üzerindeki etkilerini değerlendiriniz. **Cevap:** Türkiye enerji ihtiyacının büyük kısmını ithal (doğalgaz, petrol) etmektedir. Yerli kaynakların kullanımı dışa bağımlılığı azaltarak dış ticaret açığını düşürür. Ayrıca enerji arz güvenliğini sağlayarak küresel krizlerden etkilenme oranımızı minimize eder.

Soru 5 (Sanayi): Türkiye'de sanayi tesislerinin Marmara Bölgesi'nde (İstanbul, Kocaeli, Bursa) yoğunlaşmasının temel nedenlerini ulaşım, pazarlama ve sermaye olanakları açısından analiz ediniz. **Cevap:** Marmara Bölgesi, geniş iç pazara yakınlığı (pazarlama), Avrupa ile bağlantılı gelişmiş kara, deniz ve demiryolu ağları (ulaşım) ve bankacılık sektörünün merkezi olması (sermaye) nedeniyle sanayi için en cazip bölgedir.